

Uitgave 4 2020

Vereniging voor natuur- en milieueducatie

De Kroetwusj

Colofon

DE KROETWUSJ

Wordt uitgegeven door het IVN Elsloo en is bestemd voor leden en donateurs. Dit verenigingsblad verschijnt 4 x per jaar en wordt samengesteld door Nel de Geus en Margriet Roberts.

Uw inbreng kan worden gezonden naar Stationsstraat 188, 6181 AM Elsloo; nelladegeus@gmail.com; en margriet.roberts49@gmail.com

Bestuurssamenstelling:

Voorzitter: Remi Diris
Secretaris: Frans Stassen
Penningmeester: Martin Meulenberg
Bestuurslid: John den Braber
Plv. voorzitter: Chris Wolthuis
Plv. secretaris: Harrie Lemmens
Secretariaat: Postbus 575, 6180 AB Elsloo
Tel. 046 – 437 2744
Website: www.ivn/afdeling/ivn-elsloo
Beheer: Henk Jacobs
FaceBook: "IVN Elsloo"
Beheer: Angélique Diris

Werkgroepen:

Botanische tuin: Wiel Lemmerling
Vogelwerkgroep: Bert Heijnen
Wg. excursies: Hub de Rooy
Wg. dia-avonden: Chris Wolthuis / Martin Meulenberg
Wg. dassen: Remi Diris
Wg jeugd: Wendy Dassen

Uitgifte

De volgende Kroetwusj wordt uitgegeven in maart 2021
Kopij inleveren voor 15 februari 2021
Redactie en vormgeving: Nel de Geus; Margriet Roberts

Verantwoording:

De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van ingezonden artikelen en brieven. De redactie heeft het recht om ingezonden stukken niet te plaatsen. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden teksten aan te passen met als doel de leesbaarheid te vergroten. Een volledige verantwoording is te verkrijgen bij de redactie.

Foto's van de schrijvers indien niet anders vermeld

Foto cover: Pierre Reubsaet:

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Van de redactie	4
Van de bestuurstafel	5
Kikkers	7
De vogel is gevlogen	8
World clean up 2020	9
Sabic sponsor	10
Inventarisatie huiszwaluw	12
Waarnemingen	14
Vergadering Dassenwerkgroep	18
Trap kanaaldijk	19
Herfstwandeling met paddenstoelen	20
Waterschap	22
Nachtvlinders	24
Loe Visschers dassenpassage	25
Uilenkast en snoeien dassenweike	28
Najaar les	30
Winterklaar maken nestkasten	34
Stinkende kortschildkever	35
Hulst	40
Notulen ALV	46
Jaarprogramma Excursiewerkgroep	47
Jaarprogramma Vogelwerkgroep de Wouw	47
Voor het geval dat.....	48

Van de redactie

Ondanks de corona is de redactie zeer tevreden met alle artikels die deze keer weer zijn ingezonden. Waarvoor dank. Met name bedanken wij hier Pierre Reubsæet die geheel belangeloos voor ons foto's bewerkt indien die niet voldoen aan de AVG normen of schoonheidsfoutjes hebben. Het blijkt dat IVN'ers niet bij de pakken gaan neerzitten en de natuur in trekken om interessante waarnemingen te doen. We hebben hier een apart hoofdstuk aan gewijd. Er hebben toch ook nog enkele activiteiten plaatsgevonden, weliswaar volgens de regels van het RIVM. We noemen hier met name de herfstwandeling voor de jeugd, de zwaluwtelling, project Cleanup, het plaatsen van een uilenkast en het nodige snoeiwerk in het dassenweike. En de nestkasten zijn weer geïnspecteerd en winterklaar gemaakt door onze vogelwerkgroep. We hopen dan ook dat we volgend jaar weer op jullie kunnen rekenen en dat iedereen gezond mag blijven.

vruchtbeginsel echte honingzwam

Foto: Pierre Reubsæet

Van de bestuurstafel

Remi Diris (voorzitter)

Vacature: gezocht: waarzegger. Iemand die in de toekomst kan kijken en ons precies kan vertellen hoe de komende weken, maanden of zelfs jaren eruit zullen gaan zien.

En laat deze behoefte niet eens gelogen zijn? Want op dit moment is daar werkelijk niets over te zeggen. Ik schrijf dit artikel net voor de deadline van de inzendingen (15 november), wetende dat de toekomst nog volledig ongewis is. Hopelijk is tegen de tijd dat deze laatste editie van de Kroetwusj uit jaar 2020 is gepubliceerd, de 2^e (gedeeltelijke) lockdown achter de rug. Wellicht gaat het nu zo goed, dat we in alle vrijheid van de feestdagen (Kerst, oud/nieuwjaar) mogen genieten. Veelvuldig kunnen we bioscopen, theaters, musea en restaurants bezoeken en genieten van en met onze medemens.

Of heeft men in de tussentijd de teugels verder moeten aantrekken en mogen we de feestdagen doorbrengen met het kijken naar vrolijke uitzendingen op televisie en de hele dag luisteren naar “*Sky Radio, the Christmas Station*”?

Hoe ongewis ook, we zitten als vereniging toch bepaald niet stil.

Zo weet ik dat Harry Lemmens nog steeds enthousiast bezig is met het organiseren van het feest op 30 mei 2021, vergeet aub niet deze datum te noteren. Natuurlijk weten we niet hoe de wereld er tegen die tijd uitziet, maar stel je eens voor dat alle ellende achter de rug is? Dat we massaal zijn gevaccineerd en het oude leven

weer op hebben kunnen pakken? Dan is er niets mooiers dan op die dag deel te nemen aan ons feest ter gelegenheid van de officiële opening van de vernieuwde botanische tuin en het 51-jarig bestaan van IVN Elsloo. U begrijpt, ik hou hier een flinke slag om de arm.

De werkgroepen hebben de activiteiten tot een minimum teruggebracht. Maar helemaal stil staan we niet, waarbij natuurlijk te allen tijde de Corona-maatregelen van dat moment in acht worden genomen. Enige voorbeelden:

- De dassenwerkgroep heeft de fruitbomen in het dassenweike aan de Scharberg onderhouden met degelijk snoeiwerk
- De vogelwerkgroep heeft een steenuilenkast gemaakt, welke in een boom werd aangebracht in het dassenweike aan de Scharberg
- De tuin ligt er nog steeds *pico bello* bij. Voordeel van dit jaargetij is dat er geen stevige groei meer is en er dus minder onderhoud plaats hoeft te vinden.

Daarnaast heeft Corona enig ongemak veroorzaakt voor de activiteiten van de jeugdwerkgroep:

- De najaarswandelingen voor de schooljeugd door Frans Pepels, waren opgeknipt in 2 sessies. De 1^e was zoals altijd een groot succes, hulde voor Frans. De 2^e sessie, een week later, moest helaas vanwege de aangescherpte Corona-maatregelen worden geschrapt
- Op 11 november zouden enkele hogere groepen van de bovenbouw onder leiding van Wendy Dassen (kartrekker jeugdwerkgroep) en het Limburgs Landschap, bomen en struiken gaan poten in het Landschapspark. Ook door dit plan moest helaas vroegtijdig een streep worden gezet.

De afgelopen maanden is de warme band tussen IVN Elsloo en de lagere school behoorlijk verstevigd. De

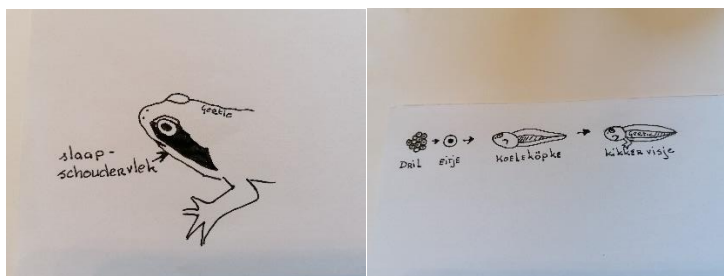
leerkrachten, die steevast jaarlijks al met groot plezier meedoen met de voorjaars- en najaarswandelingen van Frans Pepels en de boomfeestdagen van Chris Wolthuis, zijn zeer enthousiast over de voorgenomen activiteiten met onze jeugdwerkgroep, zoals een Kabouterwandeling (met heksensoep, spannende verhalen en noem maar op) hopelijk in januari 2021; het kennismaken met de wereld van de bij (april) en de slootjesdagen (juni). Zodra de omstandigheden het toelaten, zal e.e.a. alsnog samen met de school (lees: kindcentrum) worden georganiseerd.

En voor de rest? Eventjes afwachten wat de toekomst ons brengt. Ik wens u allen heerlijke dagen in december, eine gooje roetsj naar 2021 en het allerbeste voor het volgend jaar.

Kikkers...

Gertie Cordewener/redactie

Misschien kunnen jullie je nog de foto's van de vreemde kikkers herinneren die in nummer 2 van 2020 stonden. Bij deze nog een paar tekeningen ter verduidelijking.

De vogel is gevlogen

Henk Jacobs

Woensdagavond 23 september kregen we als IVN een oproep per mail. Een buurtbewoner zag boven in de hoge klokkentoren van de kerk in Kerensheide een uil die vloog tegen het gaas van de galmgaten in een poging te ontsnappen. Onze vogelwerkgroep kwam meteen in actie. Jo en Nol komen uit Stein en weten de weg. Ze namen contact op met de melder en zijn ter plekke gaan kijken. De kerk is al jaren buiten gebruik, de houten wenteltrap naar de klokkentoren niet echt meer veilig en de deur was op slot. Dus goede raad was duur.

Inmiddels was echter pastoor Schwillens ook al in actie gekomen en had 's morgens meteen de brandweer opgeroepen en de sleutel van de toren opgescharreld. De brandweer was in een mum van tijd ter plaatse. De pastoor maakte de deur open en de spuitgasten gingen voorzichtig naar binnen. Een geluk bij een ongeluk: de uil was een verdieping lager terecht gekomen waar de redders hem snel konden vangen. De uil was in goede conditie gelukkig. Opluchting bij iedereen die was ingeschakeld, maar vooral bij de uil. Die was snel gevlogen. En voor de kenner; het was een kerk(toren)uil, hoe kan het ook anders.

Nog een nabrander. De natuur heeft bezit genomen van de verlaten kerk, marters, vleermuizen, duiven en natuurlijk muizen. Tot 2022, want dan krijgt de kerk andere bewoners want er komen appartementen. Hieronder een foto van de gelukkige.

geluksvogel

kerk Kerensheide

World Cleanup 2020

Frans Stassen

“Actie Schone Maas” ging dit jaar ten gevolge van corona niet door. Als alternatief nam IVN Elsloo op 19 september deel aan World Cleanup 2020. Omdat er op het stuk langs de Maas dat we bij Schone Maas opruimen weinig rommel ligt, hebben we als alternatief genomen het gebied tussen het spoor en het Julianakanaal plus de Scharberg. Op deze laatste plek hadden we nog wat “concurrentie” van een groep die als basis de Dikke Stein had.

We verzamelden ons om 10 uur op de parkeerplaats in het Terhagen. Van daaruit vertrokken vier groepen het gebied in. Wilma Schepers was al opruimend vanuit Stein richting Elsloo vertrokken. De plaatsen waar de meeste rommel werd gevonden waren het bosje bij de parkeerplaats van de Medammerwei, de parkeerplaats langs de weg naar Geulle en de parkeerplaats bij het kasteel.

Vanwege corona werd er dit jaar geen groepsfoto gemaakt, wel een foto van de verzamelde rommel.

Sabic sponsor

Nol Schepers

In het begin van de corona-tijd kwamen wij, Jo van de Schoor, Pierre Duckers en ondergetekende niet meer aan hout voor het maken van nestkasten. Enkele bedrijven waar wij gratis hout van kregen aangeleverd, waren genoodzaakt deels te sluiten. Ook het tuinonderhoud werd beperkt in zijn mogelijkheden met vooral de kater dat de officiële opening van de tuin uitgesteld werd naar mei 2021.

Ik kwam in gesprek met Marij Martens, Management Assistent van Sabic en vertelde over onze "problemen". Een hot item wat op dat ogenblik speelde was de eiken-processierups, met name de bestrijding hiervan, waarbij ik uiteraard ook de buxusmot heb genoemd waardoor de complete buxus voorraad is verdwenen.

Marij Martens bood spontaan haar hulp aan en ging contact opnemen met de Sponsors Afdeling van Sabc. Uiteraard moest er wel een duidelijke omschrijving en motivatie op papier aangeleverd worden om voor sponsoring in aanmerking te komen. Uiteindelijk is dit het verhaal dat voldoet aan de gestelde eisen.

Een “professionele”, enthousiaste personele bezetting is onmisbaar voor de vogelwerkgroep de Wouw, die deel uitmaakt van de afdeling IVN Elsloo. Het doel van deze werkgroep is de zorg voor het vogelbestand in het werkgebied van IVN Elsloo door middel van observatie en het geven en uitwisselen van informatie.

De leden van de werkgroep doen dit onder meer door het organiseren van wandelingen met deskundige begeleiding; het inventariseren van vogelsoorten en aantallen in bepaalde gebieden; de verstrekking van waarnemingen aan genoemde instellingen; het maken, plaatsen en controleren van nestkasten voor o.a. broedvogels en uilen. De huidige actieve vogelwerkgroep bestaat vnl. uit enthousiaste oudere vrijwilligers, die elk op hun eigen wijze bijdragen aan het bestaan van de vogelwerkgroep. Actueel is het bouwen van koolmees- en pimpelmeeskasten voor het natuurlijk bestrijden van de eikenprocessierups. Ook de gemeente Stein wordt hierin gefaciliteerd. Het materiaal, afvalhout, krijgen de bouwers van een standbouwer in Sittard. Helaas is sinds COVID-19 het werk voor deze standbouwer tot stilstand gekomen en is geen afvalhout meer voorradig. Ook de ophanghaken, metalen invlieggaatjes, schroeven, bitumen en verf zijn belangrijke onderdelen voor het maken van een solide, veilige nestkast. Door een samenloop van allerlei omstandigheden, het ontstaan van het corona-virus etc., zijn de leden van de Wouw enthousiast aan de slag gegaan om te voldoen aan de

vraag van de nestkasten. Leuke bezigheid voor de oudere leden en zij kunnen hiermee goed werk verrichten voor een goed doel.

Hartelijk dank voor deze geste!

Met vriendelijke groet,

Nol Schepers, lid Werkgroep De Wouw, IVN Elsloo

Nestkast geschikt voor kool- en pimpelmees

Inventarisatie huiszwaluw

Vogelwerkgroep

Zoals gebruikelijk is ook dit jaar de stand van zaken met betrekking tot de huiszwaluw geïnventariseerd. Op 8 en 9 juli heeft een aantal leden van de Vogelwerkgroep in Elsloo en in Meers de bewoonde nesten van de huiszwaluwen geteld. In tegenstelling tot andere jaren werd nu ook in Meers in de middaguren geteld. Het blijkt dat de zwaluw zich in Meers beter thuis voelt dan in Elsloo. Zo zijn er in Elsloo in 8 straten 8 nesten en in 3 straten van Catsop 17 nesten geteld. Dat zijn er 5 meer dan in 2019. In tegenstelling met Elsloo en Catsop hebben in

Meers 3 groepjes tellers geïnterviewd en zij vonden in 17 straten 106 nesten. Maar ja, wat wil je als er in de Grotestraat aan één pand 16 nesten geteld kunnen worden. In totaal waren het er in Meers 2 minder dan in 2019. Hopelijk komen de zwaluwen na hun winterstop in Afrika het volgend jaar weer 'en masse' terug om ons het lentegevoel weer te bezorgen.

Even bijpraten

Waarnemingen

Reuzen bovist

Wendy Dassen

Op één van mijn ochtendwandelingen kwam ik deze prachtige reuzen tegen. Mega grote paddenstoelen, de reuzenbovist - calvatia gigantea -

Ik heb het tennisballetje van de hond ernaast gelegd om te laten zien hoe groot ze zijn. Na wat zoekwerk blijkt dat deze paddenstoelen eetbaar zijn. MAAR...ze nemen

makkelijk afvalstoffen op uit de grond en met name zware metalen. Dus als ze op verontreinigde grond staan (en je weet maar nooit wat er ooit in de bodem terecht is gekomen) dan kunnen ze dus alsnog giftig zijn door de afval in de bodem waar ze op groeien!

Ik heb dan ook wijselijk besloten om de reuzenbovisten te laten staan en bij de lokale groenteboer op zoek te gaan naar een veiligere maaltijd.

Hommelnestmot

Angélique Diris

Vrienden van ons kwamen tijdens de grote opruimbeurt op zolder achter planken iets zeer mysterieus tegen. Ze hebben verschillende organisaties o.a. ongediertebestrijding, kenniscentrum insecten en waarnemingen.nl foto's gestuurd maar niemand kon het mysterie oplossen.

Uiteindelijk kreeg ik een tip van ie-

mand die dacht dat het een wasmot is. Daarop heb ik de vlinderstichting aangeschreven. Zij reageerden met het volgende bericht.

Het zijn de cocons van een hommelnestmot, een microvlinder die leeft van de was in hommel- en soms ook in bijennesten.

Het zijn veelvraten die gleuven in nestkasten graven en daardoor niet geliefd zijn bij imkers. Het is een algemeen in Nederland en België voorkomende nachtvlinder met een spanwijdte van 18 tot 44 mm. Hij vliegt van juni t/m augustus.

Boomschuim in het Elzetterbos

Dagmar Deen

Als het regent neigen de meesten onder ons ernaar het bos te mijden. Maar misschien zou je net op die momenten het bos moeten bezoeken, want dan zou je bijvoorbeeld dit bijzondere natuurverschijnsel kunnen zien: boomschuim. Dit wordt gevormd door regenwater dat langs de boom naar beneden sijpelt, waarbij dit water op haar weg naar beneden allerlei stoffen opneemt. Eén van die stoffen zijn zogeheten 'saponinen'. Deze zorgen ervoor dat het schuim tamelijk stevig wordt, waardoor het langere tijd goed zichtbaar is.

Waarneming

Nel de Geus

Langs de Maas in onze omgeving is altijd wat te zien. In het najaar soms grote groepen vogels, zoals aalscholvers of ganzen. Altijd een schitterend gezicht!

Ganzen en aalscholvers bij zonsopgang op de Maas

Ganzen bij de Maas ter hoogte van Maasband

Dassenwerkgroep onder moeders paraplu

Henk Jacobs

Als dassenwerkgroep hebben we de mooie traditie om elke paar maanden elkaar te ontmoeten en bij te praten, plannen te maken en vooral elkaar te inspireren. Dit in de torenkamer onder het genot van een kopje koffie en stukje vlaai.

De corona tijd dwingt ons echter tot improviseren, maar wij als IVN zijn niet voor een gat te vangen. Gelukkig hebben we in onze kasteeltuin een mooie idyllische open ruimte, met een doorkijkje op de kasteelvijver onder een hoge boom. In de zomerperiode was dit een uitkomst voor alle werkgroepen.

Onze bijeenkomst was op zaterdagmorgen 3 oktober. Maar helaas werd de gehele dag regen gemeld, wat nu? Ook hier hebben we een oplossing gevonden, kijk maar op de foto. Remi had met een paar maten een kleurige partytent opgezet, en een tafel en stoelen omhoog gesjouwd. Een mooie droge plek voor natuurlijk de voorzitter, zijn laptop en de vlaai. Verder iedereen in een ruime kring daaromheen, onder de blote hemel, weggedoken onder moeders paraplu.

En het ging ook nog eens ergens over ... hoe staat het met de dassen in de verschillende gebieden? ... hoe herken je of een dassenhol wel of niet bewoond is? het snoeien van de fruitbomen in onze dassenwei aan de Scharbergweg ... het bijwerken van de database ... en minder leuk, dit jaar al zes dode dassen in ons gebied gemeld. Best wel een aparte vergadering.

PS: de partytent is eigendom van IVN, dus voor andere werkgroepen ook wel handig om te weten.

Heel apart vergaderen!

Trap kanaaldijk

In de kroetwusj uitgave 2 hebt u kunnen lezen dat er het plan lag om ter hoogte van de “kromme diek” een bruggetje aan te leggen over de beek en een trap omhoog naar de kanaaldijk. Op deze foto ziet u resultaat dat er mag zijn.

Herfstwandeling met paddenstoelen

Nel de Geus

Afgelopen zondag zijn we gaan wandelen in het herfstbos. Herfst betekent paddenstoelen en ja, er stonden er genoeg. Natuurlijk de bekende maar ook voor mij onbekende exemplaren.

Hieronder een selectie.

waterschap
limburg

Van: waarnemingen <waarnemingen@waterschaplimburg.nl>

Verzonden: vrijdag 11 september 2020 15:17

Aan: IVN Limburg <limburg@ivn.nl>

Onderwerp: nota soortenbeleid en Grote waternavel

Beste natuurliefhebber,

Waterschap Limburg heeft een nota soortenbeleid: <https://www.waterschaplimburg.nl/overons/beleid/soortenbeleid/>

In het dagelijks beheer van onze dijken, watergangen en buffers komen we geregeld **plaagsoorten** tegen die de stabiliteit van dijken aantasten, de waterafvoer belemmeren, de ecologische ontwikkeling verstoren, gezondheidsrisico's voor mensen geven of hinderlijk zijn voor aangrenzende eigenaren. Daarnaast zijn er **gewenste soorten** die we juist willen beschermen en bevorderen. De nota soortenbeleid beschrijft hoe wij in hoofdlijnen omgaan met plaagsoorten en biodiversiteit.

Grote waternavel

Eén van de zaken die met name in regio Horst aan de Maas en Geysteren/Venray speelt, is de enorme uitbreiding van de invasieve exoot Grote waternavel. Door de jaren heen heeft de plant zich gestaag kunnen verspreiden, geholpen door zachte winters en afdrijven van onopgemerkte plantendelen bij maaiwerkzaamheden. Ik

heb de plaatselijke IVN-afdelingen gevraagd om waarnemingen te blijven melden op waarneming.nl.

Maar ook in andere regio's komt deze plaagsoort – en anderen – voor. Graag wil ik hier aandacht voor vragen in jullie nieuwsbrief. We zijn druk bezig een strategisch bestrijdingsplan (Limburg breed) te maken en kunnen alle detailinfo goed gebruiken.

Met vriendelijke groet,

Jeroen van Mil
Vakspecialist ecologie
+31 652041208

heksenschermpje
foto: Pierre Reubsaet

Nachtvlinders 2020

Pierre Reubsaet

Ook dit jaar ben ik weer bezig geweest met het determineren en fotograferen van nachtvlinders. Ik heb wel maar tot half september de lamp en het laken opgezet, omdat er vlakbij een wespennest ontstaan is. Zou ik de lamp s' avonds / s' nachts blijven gebruiken dan zouden de wespen ook actief blijven gedurende die uren. Wespen zijn nuttig en nodig, daarom heb ik ze maar geholpen door gesneden appels en peren klaar te leggen zodat ze niet ver hoefden te vliegen.

In totaal heb ik 66 verschillende soorten gefotografeerd met uitschieters als zeldzame: gevlamde rietuil (Rode Lijst), springzaadbladroller, bont halmuiltje en gepluimde snuituil. Ook de zeldzame bonte dennenschildwants heb ik gedetermineerd.

In 2020 werden er weer minder dagvlinders gezien/gemeld. Er waren wel soorten zoals; klein en groot koolwitje, dagpauwoog, boom blauwtje en atalanta die volop vlogen maar vooral in de zomer was er weinig te zien. Oorzaken zijn verlies van leefgebieden maar ook door de verdroging van voedselplanten. Dit samen met het stikstofprobleem zal dit voortzetten als er op korte termijn geen maatregelen genomen worden.

Nu heeft het Europees Parlement ook nog een voorstel goedgekeurd om de komende 7 jaar honderden miljarden in intensieve landbouw te pompen en de premies voor akkerranden inzaaien e.d. op de achtergrond geraken omdat de landbouwer hiervoor meer inspanningen moet doen qua regelgeving.

Bord Loe Visschers dassenpassage

Pierre Reubsaet

Enige tijd geleden is het bord dat geplaatst werd bij de opening van de dassenpassage aan de kanaalbrug gestolen.

Onze voorzitter Remi heeft dit voorval bij het Grensmaas consortium aangekaart, hetgeen geresulteerd heeft in een nieuw bord dat op 20 oktober j.l. geplaatst is.

De monteur had aangegeven dat hij om 07.30 uur aanwezig zou zijn. Om 07.30 uur is het nog harstikke donker op de brug, maar Margriet, Remi en Pierre waren tijdig aanwezig. Als je dan toch staat te wachten kun je je ook gediensig maken.

Margriet zag onder aan de dijk een bord liggen en op haar aanwijzingen haalde Remi het bord uit de begroeiing omhoog. Het bleek een bord te zijn van het fietsroutenetwerk dat afgebroken was en naar beneden gegooid...

Het vroeg uit de veren en het wachten op de monteur werd rijkelijk beloond met een mooie zonsopgang. De monteur kwam 45 minuten later dan gepland. Remi werd al ongeduldig want die moest nog werken (oeps).

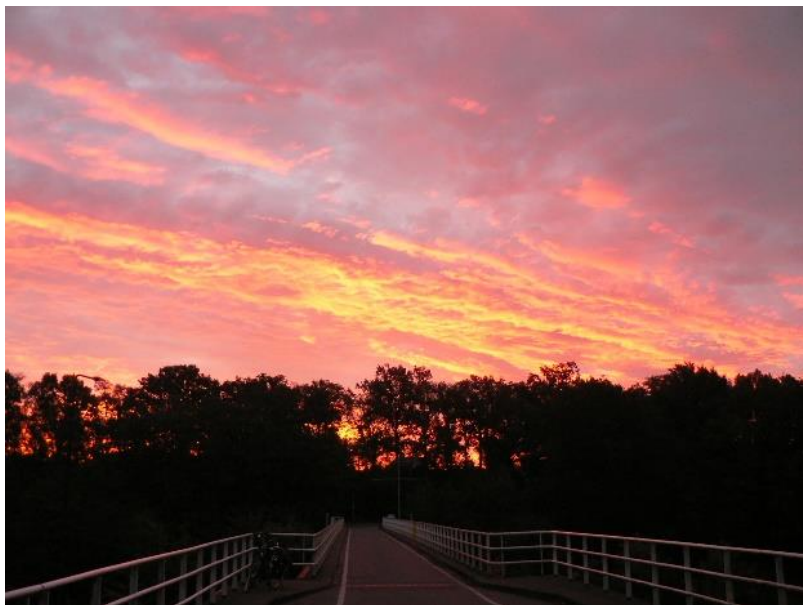

Foto: Pierre Reubsaet

Het bevestigen van het bord was toch niet zo gemakkelijk dan gedacht. De arm waar het vorige bord op bevestigd zat, was ook verdwenen en er was helaas geen nieuwe gemaakt. Maar met wat uitproberen en aanpassen is het bord bevestigd op de leuning van de brug. Hopelijk blijft het nu gevrijwaard van vandalisme.

Tja, hoe en waar gaan we dit nu ophangen?

Nou, gewoon zo!!

Uilenkast dassenweike

Margriet Roberts

Op een van zijn struintochten kwam Pierre Reubsaet op het idee om in het dassenweike in een van de fruitbomen een uilenkast te hangen. Met dat idee ging hij naar Jan Dekkers, de uilenman van de vogelwerkgroep “de Wouw” van het IVN.

Jan was enthousiast en samen met zijn vogelaarscollega's gingen ze aan de slag hetgeen resulteerde dat de dassenwerkgroep op 31 oktober j.l. deze “marterproof” kast een plek kon geven in hun “domein”. Gekozen werd voor de appelboom vanwege de gunstige taken waar niet alleen de kast goed bevestigd kon worden maar ook een helling gecreëerd kon worden voor de jonge vogels bij het uitvliegen.

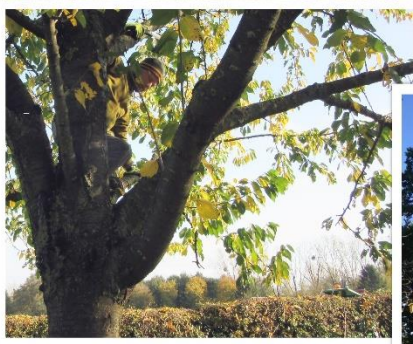
Vogelaars, namens de dassenwerkgroep, bedankt voor de fijne samenwerking.

De snoeibrigade heeft meteen van de gelegenheid gebruik gemaakt om de bomen winterklaar te maken.

Hier een kleine impressie van de werkzaamheden op deze prachtige najaarsdag.

Snoeibrigade dassenwerkgroep

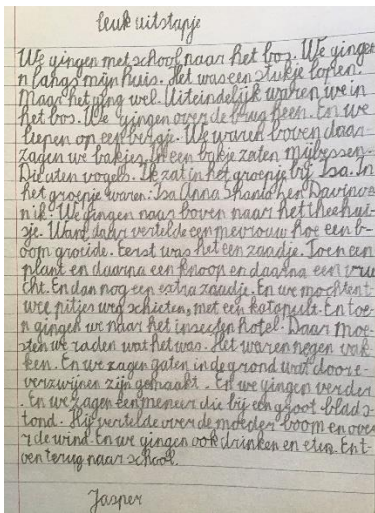
Foto's: Armand, Margriet

Armand, Frank, Jo, Theo, Pierre

Najaarles 7 oktober 2020

Op 7 oktober j.l. had Frans Pepels weer een najaarles georganiseerd voor de basisschool van Elsloo. Op 5 verschillende plekken in het kasteel park stonden vrijwilligers van het IVN. De kinderen liepen hier in groepjes langs waar ze uitleg kregen over verschillende vormen van zaadverspreiding. Enkele leerlingen hebben hun beleving van deze morgen op papier gezet en aan ons doorgestuurd voor publicatie. Waarvoor onze dank en ook aan meester Rene Coumans die een en ander gecoördineerd heeft.

De foto's zijn gemaakt door Daniëlle N.

bos wandeling

Ik ging met de moeder van Jsa.
 We liepe naar het kastelpark.
 Het voorverp was zaadjes
 zich verplaatste. We gingen
 een opdracht doen de opdracht
 was wat de vogels eten.
 En we hadden een bak.
 We moeste die vullen met zaadjes
 hij was helemaal vol.
 Ik zat ind groep met Jsa Jasper
 Dorema Lina en Shania.
 We hadden ook een opdracht
 met een katapult wat naar
 onder schieten vanaf het
 theehuisje. Toen gingen we
 naar de volge met opdracht
 We lieren met een man
 met. Het stopte met lopen
 bij een het was een elden boom
 daardoor kruisde naam
 elden

Het bos

Wij waren woensdag naar het bos geweest.
 We hadden groepjes gemaakt. We bragen
 heel veel dingen uitgeligt over boom-
 planten en noten. In het bijvoorbeeld de
 Eikboom en de Eikenboom was. Wij hadden
 veel hulp met het water we hadden geen
 druppel regen. We kregen per groepje een
 bak water we dippen in mochten doen.
 we hadden de hele bak vol. We kregen
 een uitlig over zaadjes en hoe en
 planten komen. die uitlig bragen we bij
 het theehuisje. Daar mochten we zaadjes
 verspreiden op eigen kracht. We kregen
 daar een baan en een katapult en toen
 mochten we die baan verspreiden.
 We hadden veel noten verspreiden.
 zoals de wilde kastanje en de tamme
 kastanje. We zijn ook naar het
 insectenhotel geweest. Op het einde
 kregen we allemaal een koekje en
 limonade.
 Het was een leuke wandeling!

Patt

uitstapje 7 okt.
 Wij gingen naar het kasteel-
 park. En toen gingen we
 naar vijf ontdekkings-
 En onderweg hadden
 we bekenrdjes gevonden
 En geproeft en dat was
 lekker. En we hadden
 munt gegeten. En
 we gingen naar het
 theehuis en in het
 theehuis gingen
 we met een kattenruel
 en een nootje en we
 deden met groepjes.
 Ik zat bij Isa Anna van
 Jasper en hem. En op
 het einde nog een
 koekje en limonade
 en dat was de
 wandeling.

Shonia

de herfst

We zijn naar het kasteel park geweest. Het eerste wat we gingen doen was naar het insecte hotel gaan en daar moesten we met namen van de herfst dingen doen. Het tweede wat we gingen doen was hoe de kastanje kisten en nog andere soorten dingen. En dan waren ook spelden die wat van de natuur zijn en die blijven aan je broek hangen. Het derde wat we gingen doen was de namen van de namen bladeren kennen. En het vierde was de bladeren en de bloemen kisten en het vijfde het laatste gingen we naar het thee huisje. En daar gingen we met bonen en een katapult kisten.

Sophie

Vandaag is mijn verjaardag.
 We zijn naar het kasteelpark geweest.
 En hebben gelachen over Trudy's.
 Ik had Bloesem hield pijn en Finn in mijn groepje. We zijn er naar toegegaan. Toen we er kwamen was het heel leuk. Alle de kinderen ook wat Trudy's verzameld. Ik had een Trudy's tegen Bloesem haar hoofd aangegevoeld. We zijn ook nog naar het tehuisje geweest daar hebben we ook met Trudy's geschoten. We zijn ook naar het kasteelpark geweest. We moesten ook een berg op doarna was ik helemaal moe op het einde had ik pijn aan mijn voeten.
 van Ylona

Winterklaar maken nestkasten

Nol Schepers

Op vrijdag 30 oktober zijn we met 4 personen weer gestart met het schoonmaken en winterklaar maken van de nestkasten, een 50 stuks.

Normaliter zijn wij met meerdere vrijwilligers aan de slag, maar ook hier mochten wij vanwege de coronamaatregelen op dat ogenblik met slechts vier personen aan de slag gaan.

De slechte kasten zijn vervangen door nieuwe en de meeste kasten zijn afgelopen jaar bewoond geweest. Zowel de kool- en pimpel nestkasten waren, op een enkele uitzondering na, allemaal bewoond geweest. In één koolmeeskast lagen een drietal skeletjes van koolmeesjes, helaas.

Ook in een nestkast van de grote bonte specht heeft broedsel gezeten!

Alle nestkasten worden in het computersysteem vastgelegd, waarbij alle bijzonderheden worden vermeld. Met dank aan Paul Martens voor het maken van een programma hiervoor.

Stinkende kortschildkever (*Ocypus olens*)

Remi Diris

Uit mijn nog te verschijnen dichtbundel: "O, mijn schoon Elsloo":

*Sterk, meedogenloos, nietsontziend,
een taaie, geharde overlever.
Niets en niemand kan op
tegen de stinkende kortschildkever.*

Op 2 november was ik bij een vriend aan het werk. Hij was zo aardig om me te helpen bij een las-klus van een hogere moeilijkheidsgraad. We hebben veiligheid hoog in het vaandel, dus werkhandschoenen aan, laskappen op, gehoorbeschermers tijdens het flexen en natuurlijk de afzuiging voor alle ongezonde geurtjes. Het was die dag behoorlijk nat, maar gelukkig niet zo koud. Dus na afloop konden we de garagepoort gedeeltelijk open zetten. Het pikkedonker van buiten stak scherp af tegen onze goed verlichte binnenuimte. Ineens zagen we iets scharrelen over de vloer. We bekeken het een beetje nauwkeuriger en konden onze ogen niet geloven, wat was dat voor een vreemd diertje? De staart was in een boog omhooggestoken. Maar hoe klein ook, hier in West-Europa komen toch geen schorpioenen in de natuur voor?

Foto: Pierre Hameleers

We bekeken het diertje van alle kanten en we maakten bovenstaande foto. Op internet had ik al snel een foto gevonden en wist: dit is de stinkende kortschildkever. Ik las dat dit een algemeen voorkomend beestje is, alleen had ik het nog nooit gezien. Tenminste niet in deze bijzondere en opvallende pose. Maar heel toevallig: twee dagen erna, op 4 november, stond er in de krant een artikel met de titel:

“Het is zwart, het bijt en het stinkt: ra, ra, ra wat is dat?”. U raadt het al: de stinkende kortschildkever. Maar het zou nog eens veel toevalliger worden, toen ik van Margriet Roberts (die ondertussen al wist dat ik dit artikel ging schrijven) foto's toegestuurd kreeg van Pierre Reubsaet die foto's had gemaakt van een heel vreemd diertje: de stinkende kortschildkever. Dit artikel hangt dus van toevalligheden aan elkaar.

Ik vroeg me af waarom ik dit zwarte kevertje niet zo gauw herkende. Maar het antwoord is eenvoudiger dan gedacht: hoogstwaarschijnlijk heb ik het al heel vaak in de tuin gezien, maar in niet-bedreigende situaties. Want dan lijkt dit langgerekte kevertje van maximaal 3 centimeter meer op een oorwurm, zij het zonder het kenmerkende tang-achtige achterlijf. En net zoals alle kevers kan ook dit exemplaar uitstekend vliegen, vooral in de avondschemering. De vleugels zitten verstopt en netjes opgevouwen achter hele korte dekschilden (omvangrijke familie der kortschildkevers).

Maar deze kever-soort heeft een hele specifieke eigenschap: als ie denkt bedreigd te worden, wordt de kaak weid opengesperd en wordt de staart vervaarlijk en gekromd omhoog gestoken. Er is dan een grote gelijkenis met een schorpioen. Het is echter niet deze staart waarvoor je op moet passen, maar voor de stevige kaken die zeer pijnlijk kunnen bijten. Deze kaken zijn uitstekend geschikt om het voedsel (voornamelijk plantendelen of kleine ongewervelden als slakken, engertingen en jammer genoeg ook regenwormen) te vermalen tot een papje.

Waarom staat nou het woordje 'stinkende' in de naam van deze kever? Wel, indien de bedreiging niet afneemt, scheidt de kever een melkwitte en bijzonder stinkende vloeistof af.

Foto: Pierre Reubsæet

Met deze eigenschappen (staart gelijk een schorpioen en een stinkende vloeistof) word je al gauw in verband gebracht met de onderwereld (hel, duivel, magere Hein, ...). Oppassen dus, voor de stinkende kortschildkever.

Vogelwerkgroep en coronacrisis

Bert Heijnen

De steeds wisselende beperkingen in bewegingsvrijheid is voor velen behoorlijk frustrerend. Dit geldt voor de verschillende werkgroepen van het I.V.N. dus ook voor de leden van vogelwerkgroep 'de Wouw'. Bijeenkomsten in de toren op donderdagavond zijn niet mogelijk in verband met de verhouding van het aantal deelnemers tot de beschikbare ruimte. Het maken, c.q. repareren van nestkasten door onze (3) 'vakmensen' in de kleine werkplaats is niet gewenst. Zelfs het controleren en schoonmaken van de nestkasten in het buitengebied kan slechts door maximaal 4 personen gebeuren. Landelijke tellingen ten behoeve van Sovon Vogelonderzoek Nederland worden uitgesteld of afgezegd omdat de tellingen normaal gesproken in groepsvorm gebeuren, waarbij de waarneming eerst acceptabel is als twee of meer mensen hetzelfde gezien hebben. Het maximaal toegestane / geadviseerde aantal verzamelde deelnemers speelt dus ook een rol. Wandelingen met meerdere personen worden in verband met de 1,5 meter afstand al vlug afgeraden. Dat is zeker jammer in een tijd, waarin de vogeltrek naar warmere streken plaatsvindt en er veel interessante waarnemingen kunnen zijn. Helaas ! Het wordt dus uitkijken naar het einde van de crisis en de hoop vestigen op de lente en de terugkeer van de vogels.

Hulst: *Ilex aquifolium*

Gertie Cordewener

Rond deze tijd hebben de meeste mensen wel ergens een takje van de “groenblijvende” hulst, liefst met besjes in huis.

De hulst is geen echte groenblijvende struik maar omdat de wasachtige bladeren langer dan een jaar blijven zitten en ze niet allemaal tegelijk worden vernieuwd, lijkt hij groenblijvend. De plant is een langzame groeier maar kan in een gunstig klimaat tot wel 12 meter hoog en 4,5 meter breed worden. Hij kan een leeftijd bereiken van 300 jaar

maar in onze streken wordt hij niet zo oud.

Hij bloeit in mei-juni met hele kleine onopvallende bloempjes in de blad oksels.

De soortnaam *aquifolium* en ook de vele volksnamen, zoals steekpalm, kattendoorn en prikbladen, hebben betrekking op de venijnige gestekelde bladeren van de jonge boom. Bij het ouder worden van de boom worden de bladeren zachter, meer ellipsvormig en verdwijnen de stekels.

De bladeren zijn van boven glanzend en donker groen en de onderkant is veel lichter.

Om bessen te krijgen moet er een vrouwelijke en een mannelijke plant bij elkaar in de buurt staan. De helderrode bessen die in de oksels van de bladeren groeien hebben een erg purgerende of laxerende werking en zijn dus niet eetbaar. Ze zijn zelfs GIFTIG voor kinderen.

De bonte hulst *Ilex Aquifolium Aurea Marginato*, en andere bonte soorten zijn gecultiveerd.

Verslag van de algemene ledenvergadering van IVN Elsloo op maandag 07-09-2020

Aanwezig: zie presentielijst.

In verband met de coronacrisis heeft men zich voor de vergadering moeten aanmelden.

Degene die zich niet aangemeld heeft wordt beschouwd als afgemeld.

Voorgestelde agenda:

De voorgestelde agenda voor deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening door de voorzitter.
2. Vaststelling agenda.
3. Binnengekomen stukken.
4. Goedkeuring / vaststelling notulen 25 maart 2019 en 27 mei 2019.
5. Verkiezingen bestuursleden indien er kandidaten zijn.
6. Jaarverslag secretaris. (Zie Kroetwusj 2020-2)
7. Contributie 2021.
8. Verslag kascontrolecommissie over 2019.
9. Vaststelling kascontrolecommissie 2020.
10. Goedkeuring / vaststelling jaarrekening 2019.
11. Mededelingen
12. Rondvraag
13. Sluiting.

1. **Opening**

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. I.v.m. corona houden we deze vergadering kort en sober: geen diapresentatie en geen hapjes.

2. **Agenda**
De agenda wordt vastgesteld conform bovenstaand voorstel.
3. **Binnengekomen stukken en mededelingen**
Op 29 september wordt het Klauwenpad langs de Maas geopend. Uitgenodigden namens IVN Elsloo: Jo van de Schoor en Pierre Duckers namens de Vogelwerkgroep de Wouw van IVN Elsloo en Remi Diris.
4. **Notulen ALV 25 maart 2019**
Opmerking Mirjam Goossens: Onder nummer 10:2017 moet 2018 zijn. Wordt gewijzigd. Verder geen opmerkingen, waarmee deze notulen zijn vastgesteld.
Notulen 27 mei 2019 (Verkiezing voorzitter)
Geen opmerkingen, waarmee ook deze notulen zijn vastgesteld..
5. **Bestuursverkiezing**
Er hebben zich geen kandidaten voor het bestuur aangemeld. Het bestuur blijft dus ongewijzigd.
6. **Jaarverslag secretaris**
De secretaris leest het verslag over 2019 voor. Het verslag wordt zonder op- of aanmerkingen vastgesteld.
7. **Contributie 2021**
De contributie over 2021 wijzigt niet, blijft € 24,--
8. **Verslag kascontrolecommissie**
Nel de Geus en Mirjam Goossens hebben de boeken steekproefsgewijs gecontroleerd. De boekhouding is prima in orde.
De penningmeester wordt gedechargeerd.

9. Verkiezing nieuwe kascontrolecommissie

Voor 2020 zal de kascontrolecommissie bestaan uit Els Driessen en Gemma Kersten, reserve is Piet Sniekers.

10. Goedkeuring / vaststelling Jaarrekening 2019

De jaarrekening en de balans over 2019 worden toegelicht door de penningmeester.

Over 2019 is een exploitatieoverschot van € 18,--

.

Gedetailleerde informatie is beschikbaar en kan bij de penningmeester worden ingezien.

Vraag van Mirjam Goossens: Waarom houden we de postbus aan, kosten € 200,-?

Frans Stassen: Ons home, de toren, heeft geen post-adres. Gaan we dit wijzigen naar een particulier adres, dan verwachten we problemen met de zaad-uitwisseling.

De jaarrekening over 2019 wordt vastgesteld.

11. Mededelingen

Er zijn in het afgelopen jaar twee nieuwe werkgroepen gevormd

Communicatie: omvat Kroetwusj, media als krant, weekblad en facebook, en digitale media als nieuwsbrief en site IVN Elsloo.

Jeugdwerkgroep onder leiding van Wendy Dasen.

Helaas zijn de geplande slootjesdag en de moederdag door corona niet doorgegaan.

Op de planning staan wel nog de voor- en na-jaarsles en de boomfeestdag in samenwerking met de basisschool.

Dia-avonden

Vooralsnog gaan de dia-avonden door. We zijn met drie partijen: MLC, IVN en de sprekers. Elk van deze partijen heeft het recht om de avond niet door te laten gaan.

Natuurgidsenopleiding

De NGO Westelijke Mijnstreek loopt. De deelname is tot 25 personen beperkt.

Opening botanische tuin

De tuin gaat op de eerste zondag van mei open. De officiële feestelijke opening is op 30 mei 2021.

Jubilarissen

Onder normale omstandigheden zou de huldiging van de jubilarissen hebben plaatsgevonden tijdens de ALV op 23 maart 2020. Vanwege corona is deze vergadering niet doorgegaan. De voorzitter heeft de jubilarissen thuis opgezocht en hen daar het speldje en oorkonde overhandigd.

Leden en donateurs

Het aantal leden + donateurs is afgelopen jaar gegroeid met twaalf. We hebben nu 136 leden en donateurs.

Groenoverleg

We hebben met de gemeente Stein regelmatig overleg over het groen in de gemeente. De gemeente heeft een stuk landbouwgrond aangekocht langs de Steinderweg. Op advies van IVN Elsloo wordt dit stuk ingericht als bloemenweide.

12. Rondvraag

Pierre Reubsat heeft richting gemeente Stein opgemerkt dat de bloemenweide binnen twee weken ingezaaid moet worden.

13. Sluiting

Onder dank voor de inbreng sluit de voorzitter de vergadering.

De secretaris

De voorzitter

Jaarprogramma excursiewerkgroep 2020 en 2021

Zondag 27 december

Winterwandeling

Vertrek: kasteeltoren Elsloo 13.30u.

Alle geplande activiteiten gaan vooralsnog niet door i.v.m. de coronacrisis. Mocht er verandering komen in de situatie, raden wij u aan de website te raadplegen.

Jaarprogramma 2020 en 2021 Vogelwerkgroep de Wouw IVN Elsloo

Woensdag 16 december 2020

Punt-Transect-Tellingproject (PTT)

Vertrek om 9.00 uur bij de kasteeltoren en de Botanische Tuin in Elsloo

Ook voor deze data raden wij u aan de website te raadplegen.

Uiteraard worden de richtlijnen van het RIVM bij alle activiteiten gevolgd.

Voor het geval dat...

Provinciaal milieuklachtennummer
(dag en nacht bereikbaar) 043-3617070

Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer
Zuid-Limburg
Bel bij overlast vliegtuiglawaai
M.A.A. en AWAC's 043-3652020
Bereikbaar ma t/m vrij 9.00-14.00 uur.
Buiten deze tijden inspreken op
antwoordapparaat (zelfde telefoonnummer)

Dierenambulances

Dierenambulance Zuidwest Limburg 0900-4433224
Dierenambulance Geleen e.o. 0900-7009000
Dierenambulance centraal Limburg 0900-7009000
Dassenwerkgroep Zuid-Limburg 045-5443738

Bij de Belgische burens komt het Natuurhulpcentrum in actie als er dieren in nood zijn.

Dit centrum is gelegen aan de Industrieweg zuid nr. 2051 te 3660 Opglabbeek.

Tel. + 32 (0) 89 / 85 49 06

e-mail: info@natuurhulpcentrum.be

website: www.natuurhulpcentrum.be

De Groene Brigade: tel. 043 – 3 61 70 70

Voor Limburg zuid (Heuvelland) zijn de heren Huub Vink, Gerrit Lenting en Miel Lemaire.

Meldingen kunnen óók worden doorgegeven via e-mail:

groenebrigade@prvlimburg.nl

IVN gebouw 046 – 4234826

